

ZAPISNIK

9. seje Odbora naravnega rezervata Škocjanski zatok, ki je bila 19. decembra 2012 ob 14. uri v spodnji sejni sobi Mestne občine Koper, Verdijeva 10, v Kopru.

Prisotni člani Odbora:

- mag. Barbara Vidmar, *Zavod RS za varstvo narave*
- Boris Peroša, *Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, ARSO, Urad za upravljanje z vodami, Sektor za vodno območje Jadranskega morja, Koper*
- mag. Tjaša Babič, *Mestna občina Koper*
- Andreja Poklar, *Mestna občina Koper*

Prisotni predstavniki upravljavca in drugi vabljeni:

- mag. Jana Vidic, *Ministrstvo za kmetijstvo in okolje*
- Nataša Šalaja, *DOPPS*
- Borut Mozetič, *DOPPS*
- Bojana Lipej, *DOPPS*
- Tadeja Oven, *DOPPS*

Opravičeno odsotni:

- Mladen Berginc, predsednik Odbora, *Ministrstvo za kmetijstvo in okolje*

Dnevni red:

1. Sprejem dnevnega reda
2. Obravnava in potrditev zapisnika 8. redne seje Odbora ter 5. dopisne seje
3. Obravnava in potrditev Poročila o uresničevanju letnega programa dela naravnega rezervata Škocjanski zatok v letu 2011
4. Predstavitev in obravnava Predloga letnega programa dela NR Škocjanski zatok za leto 2013
5. Kratka predstavitev glavnih aktivnosti in dosežkov v rezervatu v letu 2012 (hkrati s predstavitvijo predloga programa za 2013)
6. Razno

Pred začetkom seje se je ugotovilo prisotnost članov Odbora. Ugotovljeno je bilo, da je predsednik Odbora Mladen Berginc opravičeno odsoten in je zato za vodenje 9. seje Odbora NR Škocjanski zatok pooblastil mag. Barbaro Vidmar z *Zavoda RS za varstvo narave*.

Na podlagi prisotnosti članov Odbora je bilo ugotovljeno, da je Odbor sklepčen.

Ad 1) Sprejem dnevnega reda

Na podlagi pregleda dnevnega reda so člani Odbora soglasno sprejeli naslednji S K L E P:

Potrdi se dnevni red 9. seje Odbora naravnega rezervata Škocjanski zatok.

Ad 2) Obravnava in potrditev zapisnika 8. redne seje Odbora ter 5. dopisne seje

Na podlagi pregleda zapisnika 8. redne seje Odbora ter 5. dopisne seje so člani Odbora soglasno sprejeli naslednji S K L E P:

Odbor potrди zapisnika 8. redne seje Odbora ter 5. dopisne seje naravnega rezervata Škocjanski zatok.

Ad 3) Obravnava in potrditev Poročila o uresničevanju letnega programa dela naravnega rezervata Škocjanski zatok v letu 2011

N. Šalaja je članom Odbora predstavila poročilo letnega programa dela v letu 2011. Pove, da so bile opravljene vse redne upravljalvske naloge (nadzor v naravi, upravljanje z vodnim nivojem, košnja, mulčanje, upravljanje z zaporničnim sistemom). V nadaljevanju je predstavila dve pomembni zadevi, katerih izvedba, predvidena v letu 2011, se je zakasnila, in sicer:

- gradnja objektov
- priprava Programa varstva in razvoja naravnega rezervata Škocjanski zatok (načrt upravljanja).

B. Vidmar je vprašala po vzrokih za zamik začetka gradnje objektov. **N. Šalaja** je povedala, da je bilo po številnih zapletih, ki so predvsem posledica sprememb zakonodaje na finančno-računovodskem področju, težko uskladiti pravila črpanja ESRR sredstev in našo zakonodajo in so se urejala predvsem razmerja med vključenimi ministrstvi. Glede na doseženo v letu 2012 pričakujemo, da bodo v letu 2013 izpolnjeni vsi pogoji za začetek izvedbe (potrditev noveliranega investicijskega programa s strani MKO, vloge za ESRR sredstva s strani MGRT, sklenitev aneksa z izvajalcem inženiringa, ki je bil izbran že leta 2009, pogodba pa sklenjena v 2011). V 2012 je bil, predvsem zaradi zastarelih strojnih instalacij, posodobljen projekt za izvedbo. Na podlagi dogovora med MKO in MGRT, doseženega v oktobru 2012, bo MGRT krilo neto stroške investicije v celoti, MKO in DOPPS pa zagotovita financiranje DDV. V letu 2013 bo vse nastale stroške DDV pokrilo DOPPS iz namenskih sredstev iz presežkov SKZG v letih 2005-07.

Na podlagi obravnave Poročila o uresničevanju letnega programa dela naravnega rezervata Škocjanski zatok v letu 2011 so člani Odbora soglasno sprejeli naslednji S K L E P:

Odbor potrdi Poročilo o uresničevanju letnega programa dela naravnega rezervata Škocjanski zatok v letu 2011.

Ad 4) Predstavitev in obravnava Predloga letnega programa dela NR Škocjanski zatok za leto 2013

in

Ad 5) Kratka predstavitev glavnih aktivnosti in dosežkov v rezervatu v letu 2012

V uvodu je **N. Šalaja** seznanila prisotne, da so na podlagi navodil MKO, podanih na sestanku dne 12.11.2012 v Predlogu letnega programa dela za leto 2013 glavne prioritete letos predstavljene na ravni ciljev iz Odloka o programu varstva in razvoja naravnega rezervata Škocjanski zatok za obdobje 2007–2011, ki smo jih opredelili kot prioriteti I in II.

V sklopu Prioritete I so pomembne štiri sklopi nalog, in sicer:

1. upravljanje habitatov
2. raziskave in stalni monitoring v rezervatu, katerih del bo izveden tudi v okviru projekta Adriawet 2000
3. začetek gradnje in vzdrževanje obstoječe infrastrukture za obisk naravnega rezervata

Pri tej točki je **N. Šalaja** poudarila, da je bilo gradbeno dovoljenje podaljšano do oktobra 2014. Na podlagi dogovora med MKO in MGRT, doseženega v oktobru 2012, bo MGRT krilo neto stroške investicije v celoti, MKO oziroma DOPPS pa zagotovita financiranje DDV, tako da je s temi viri spet možno zapreti finančno strukturo projekta.

Poleg gradnje pa je nujno tudi vzdrževanje obstoječe infrastrukture. Pri tem je pomembna postavka zamenjava podijev obstoječih opazovališč, kjer se prvotna zelo poceni izvedba v lesu zaradi vlage ni obnesla in so podiji v različnih fazah propadanja, tako da smo eno opazovališče v letu 2012 že morali začasno zapreti in v novembru sanirati zaradi zagotavljanja varnosti obiskovalcev.

4. priprava Programa varstva in razvoja naravnega rezervata Škocjanski zatok (načrt upravljanja): se je zamaknila zaradi zamud pri sprejemu nove Uredbe o naravnem rezervatu Škocjanski zatok, zato je tudi predlog programa pripravljen na podlagi obstoječega načrta upravljanja za obdobje 2007-13. Le-ta zaradi nastalih zamud in ponavljanja upravljaljskih nalog še zadošča, za obdobje od leta 2014, ko bo naj bi bil zgrajen in odprt tudi informacijski center in ostala infrastruktura za obisk in bo rezervat začel drugače delovati, pa je nujen nov načrt upravljanja.

Pod Prioritete II so uvrščeni ukrepi, ki so povezani predvsem s promocijo rezervata in izobraževanjem. V okviru cilja 8 se bo glavna naloga v letu 2013 izvajala v okviru projekta Adriawet 2000 v sodelovanju s projektnimi partnerji, kot tudi v okviru cilja 10, kjer je večina izobraževalnih aktivnosti. V okviru cilja 11 osebje rezervata usmerja delo najetih raziskovalcev ter raziskovalno-izobraževalnih ustanov (predvsem fakultet), ki opravljajo različne raziskave oziroma študije, povezane z naravnim rezervatom. Ukrepi v okviru cilja 12 so usmerjeni v zagotavljanje virov za financiranje naravnega rezervata in so tudi pomemben del projekta Adriawet 2000, v okviru katerega bomo skupaj z italijanskimi partnerji na podlagi analiz stanja območij in priložnosti ter uspešnih primerov razvili nov model upravljanja območij.

V letu 2013 bomo izvajali dva mednarodna projekta (Adriawet 2000 in Simarine-Natura); projekt Adriawet 2000 je sofinanciran 100% v okviru OP Italija-Slovenija 2007-2013, projekt Simarine-Natura pa je LIFE+ projekt, v okviru katerega iz projektnih virov zagotavljamo 85% financiranja. V okviru projekta Simarine-Natura bodo, med drugim, pripravljene smernice za upravljanje z novimi morskimi območji SPA, ter tudi protokol za pravilno ukrepanje ob pojavu zaoljenih ptic v primerih onesnaženj morja. **B. Lipej**, ki je v okviru projekta zadolžena za pripravo protokola, v nadaljevanju poda članom Odbora nekaj osnovnih informacij o tej aktivnosti.

N. Šalaja je nadaljevala s predstavitvijo najpomembnejših ukrepov po ciljih, in sicer njihove izvedbe v letu 2012 kot tudi načrtov za leto 2013:

- Cilj 1: Postavitev enostavnega zaporničnega sistema na jarku 9 v letu 2012 zaradi znižanja sredstev za financiranje letnega programa dela naravnega rezervata Škocjanski zatok po rebalansu Proračuna RS za leto 2012 ni bila izvedena. Izvedba celotnega ukrepa se zamakne do zagotovitve sredstev za izvedbo, zato je v letu 2013 nismo vključili v program. Glede na podana dejstva predlaga, da Odbor podpre pobudo za čimprejšnjo zagotovitev sredstev za izvedbo enostavnega zaporničnega sistema na jarku 9 v Proračunu RS.

V nadaljevanju **B. Mozetič** predstavi aktivnosti v okviru Cilja 1 in 2 (sladkovodni del rezervata) – vsa dela so potekala v skladu s programom (upravljanje z vodnim režimom, košnja, povečanje črede in njeno vzdrževanje/seno); upravljanje bi bilo lažje, če bi že imeli vso načrtovano infrastrukturo. Predstavil je tudi monitoring ptic, ki bo v letu 2013 sestavljen iz sledečih sklopov: tedenski popis, dnevni popis, popis gnezditvev, posebni popisi, drugi popisi in obročkanje (v letu 2011 smo začeli z uporabo barvnih obročkov). Pove še, da smo zaradi težav z obiskovalci, ki so se vzpenjali na nasipe, postavili žičnato ograjo, ki je učinkovita, nemoteča in tudi že zaraščena.

B. Vidmar vpraša upravljavce za mnenje, če smo glede stanja ptic v Škocjanskem zatoku zadovoljni? **B. Mozetič** pove, da so zastavljeni cilji v večini primerov preseženi (povečanje št. vrst ptic kot tudi drugih živali). V naravi namreč ne moreš ničesar predvidevati. Kot upravljavci smo si zadali doseči stalež ptičjih vrst kot je bil zabeležen pred začetkom degradacije Škocjanskega zatoka in ta cilj smo v obdobju po letu 2006 že presegli.

B. Vidmar na pojasnilo **B. Mozetiča** nadaljuje z dodatnim vprašanjem, in sicer, kako bo gradnja nove hitre ceste Koper-Dragonja vplivala na dosežene cilje staleža ptičjih vrst v Škocjanskem zatoku? **B. Mozetič** pojasni, da se mora ohranjati stalež oziroma omogočiti pogoje za povečanje populacije čapljice kot tudi drugih ciljnih vrst ptic, zaradi katerih je bil Škocjanski zatok razglašen za območje Natura 2000, kot tudi nacionalno pomembnih vrst. **B. Vidmar** v nadaljevanju pojasni, da bi si načrtovalci cest (v tem primeru konkretno hitre ceste Koper-Dragonja) želeli informacije o tem, kdaj je doseženo ugodno varstveno stanje.

Poleg tega **B. Vidmar** povpraša upravljavce, kakšno je stanje oziroma če se spremlja izcejanje vod iz nasipa organskih odpadkov ob Ankaranski vpadnici. **B. Mozetič** pove, da se vode ne izcejajo neposredno v Škocjanski zatok, opažen je pa močen smrad.

V nadaljevanju seje **N. Šalaja** pove, da bomo v letu 2013 v sodelovanju s Prirodoslovnim muzejem Slovenije pripravili osnovo za ustanovitev observatorija, pri čemer bomo v prvi fazi organizirali obročkovalsko dejavnost v skladu z mednarodnimi standardi v sodelovanju s Slovenskim centrom za obročkanje ptic (SCOP) Prirodoslovnega muzeja Slovenije.

Pove še, da smo v letu 2012 posvetili del aktivnosti omejevanju invazivnih rastlinskih vrst, kar je bilo izvedeno v sodelovanju s botanikom J. Otopalom.

- Cilji 3-5 (laguna): **N. Šalaja** pove, da so tu vse aktivnosti v 2012 potekale po načrtih ter da tudi v 2013 načrtujemo zgolj redne upravljalvske in vzdrževalske ukrepe, saj je za raziskave že v letu 2012 zmanjkalo denarja.

- Cilj 6 (Jezerce): **N. Šalaja** nadaljuje in pove, da je območje Jezerca s strani ceste bolj ogroženo kot smo predvidevali. Mejo naravnega rezervata, kot jo bo določala nova uredba, so načrtovalci DARS-a in Ministrstva za infrastrukturo in promet želeli postaviti na mejo varovalnega pasu hitre ceste, ki znaša 35 metrov, kar pa sega že v območje Jezerce oziroma poteka čez trstičje. Na sestanku dan prej na MzIP so vendarle akceptirali argumente predstavnikov MKO, ZRSVN in DOPPS ter ohranili mejo na robu Parenzane in tako upoštevali skupno tamponsko območje za rezervat in cesto.

B. Vidmar predlaga, da bi v novo Uredbo NR Škocjanski zatok vključili sklic, kaj se lahko dela v varovalnem pasu oz. kakšni posegi so dovoljeni.

N. Šalaja v nadaljevanju vpraša predstavnici Mestne občine Koper glede priklopa kanalizacijskega omrežja naselij z območja Škocjanskega hriba na kolektor. **T. Babič** pojasni, da do sprejema proračuna MOK nima novih informacij, da pa se dela zagotovo še niso začela. Predstavnici MOK upravljavcem informacijo posredujeta po sprejemu proračuna občine za 2013.

- Cilj 7 (Kakovost in količina vode):

N. Šalaja pove, da smo in bomo nadaljevali z rednim sodelovanjem z rečnim nadzornikom, ki je zadolžen za upravljanje z vodno-gospodarskimi objekti na Rižani in Ari ter vzdrževanje biološkega minimuma v rekah. Hkrati bomo sodelovali tudi s koprsko območno pisarno Agencije RS za okolje, ki je pristojna za vodno-gospodarske zadeve v regiji in po potrebi tudi z drugimi uporabniki vode. Pove še, da smo se z Luko Koper d.d. uspeli dogovorili za namestitve dveh plavajočih zaves na morskem kanalu. V nadaljevanju **B. Mozetič** vpraša **B. Perošo**, če je znanega kaj več glede razbremenjevanja visokih konic po strugi Are. **B. Peroša** odgovori, da je glede na pomanjkanje finančnih sredstev ta projekt trenutno ustavljen, namreč potrebno je očistiti strugo levega razbremenilnika Rižane od zapornice pri Turku do obrtne cone Srmin. **B. Lipej** predstavi aktivnosti projekta Simarine-Natura v zvezi s pripravo smernic za ravnanje s zaoljenimi pticami v primeru razlitij nafte in naftnih derivatov.

V nadaljevanju **B. Mozetič** poda informacijo, da smo bili s strani MOK obveščeni o sprejemanje OPPN Trgovsko poslovne cone ob kanalu Badaševica – KO-9 Olmo ter hkrati povpraša **B. Perošo** ali je s tem seznanjen. **B. Peroša** pove, da je bil tudi on na sestanku v zvezi s to zadevo in pravi, da so mu zagotovili, da se v primeru onesnaženj, pri velikih količinah voda le to razredči oziroma zmanjša. **B. Mozetič** pravi, da je to splošna ocena, ki bi se morala preveriti s strani strokovnih služb. Pove še, da bo upravljavec stanje spremljal tudi v bodoče. Skupno mnenje ZRSVN in DOPPS je, da se stoletne vode Badaševice brez da se prej izvedejo ukrepi za izboljšanje njene kakovosti, ne bi smele iztekati v Škocjanski zatok.

– Cilji 8-10 (Obiskovalci):

N. Šalaja nadaljuje s predstavitvijo aktivnosti v okviru Cilja 8 in 9, kjer izpostavi sledeče:

- nova spletna stran www.skocjanski-zatok.org od začetka leta 2012
- sodelovanje v skupnosti zavarovanih območij (skupna spletna stran,...)

- gradnja objektov: v kolikor bo pomladi 2013 potrjena vloga za financiranje, se bo v poletnem času pripravil razpis in izbor ustreznega izvajalca del ter se bo v jesenskem času začela gradnja objektov;
- dodatna protihrupna zaščita – z Luko Koper smo se začeli pogovarjati o uporabi konsolidiranega materiala z morskega dna, ki ga v Luki izkopavajo pri poglobljanju luškega dna. V kolikor je ta material možno povsem izsušiti, konsolidirati in je okoljsko nesporen ter primeren za protihrupno zaščito, bomo v letu 2013 proučili možnosti za izvedbo in projektno sofinanciranje takšne pregrade na tistih delih meje naravnega rezervata, kjer so hrupne obremenitve največje in najbolj moteče.
- obremenjenost Škocjanskega zatoka z obiskovalci: do sedaj smo vodili evidenco najavljenih skupin, veliko pa je tudi ostalih, naključnih obiskovalcev. Z namenom čim bolj natančne ugotovitve števila vseh obiskovalcev, smo s 1. julija 2012 začeli z monitoringom obiskovalcev, ki ga bomo opravljali zaposleni ob pomoči prostovoljcev s pomočjo obrazca za štetje in anketnega vprašalnika. Monitoring bomo opravljali do 30. junija 2013. **B. Vidmar** poda predlog, da se upravljevec poveže z ga. A. Popič, ki je izvajala podoben monitoring na Debelem rtiču ter se na to temo udeležila strokovnega izobraževanja v Franciji.

B. Lipej nadaljuje s predstavitvijo izobraževalne aktivnosti v okviru cilja 10, ki se bodo večina izvajale v okviru projekta Adriawet 2000. Skupaj s partnerji bo prenovljen obstoječi izobraževalni program, izdelano bo več različnih tipov izobraževalnih material (izobraževalne beležnice za različne starostne skupine učencev, plastificirani učni listi,...) ter izvedeni brezplačni naravoslovni dnevi za osem lokalnih šol in zimski ornitološki tabor za mlade ornitologe.

– Cilj 13:

N. Šalaja pove, da smo zaposlene, ki delajo kot naravovarstveni nadzorniki in vodniki po rezervatu, v letu 2012 opremili z uniformami v skladu s Pravilnikom o službenem znaku, izkaznici in uniformi naravovarstvenih nadzornikov (Uradni list RS, št. 37/03), v izdelavi so le še našitki. Pove še, da je Uredba v postopku medresorskega usklajevanja in bomo po njeni potrditvi s strani Vlade RS pridobili pristojnosti za upravljanje vseh teh doslej izvzetih območij.

Na podlagi predstavitve glavnih aktivnosti in dosežkov pri upravljanju naravnega rezervata Škocjanski zatok v letu 2012 in predstavitve Predloga letnega programa dela NR Škocjanski zatok za leto 2013 so člani odbora soglasno sprejeli naslednji S K L E P:

Odbor je seznanjen z glavnimi aktivnostmi in dosežki v rezervatu v letu 2012 in potrjuje Predlog letnega programa dela NR Škocjanski zatok za leto 2013.

Poleg tega je bil sprejet še sledeči S K L E P:

Odbor podpira pobudo upravljavca za čimprejšnjo zagotovitev sredstev za izvedbo enostavnega zaporničnega sistema na jarku 9 v Proračunu RS.

Ad 6) Razno

Pod točko razno **B. Vidmar** vpraša upravljavce, če je prehod za dvoživke v funkciji ter ali se ga vzdržuje? Poudari, da slednje ni delo upravljavca rezervata, vendar želi, da se ustrezno poskrbi za vzdrževanje oz. čiščenje zarasti. **B. Mozetič** pove, da bo preveril stanje na terenu in o tem obvestil **B. Vidmar**.

Seja se je zaključila ob 16. uri.

Datum priprave zapisnika: 20. 12. 2012

Zapisala:

Tadeja OVEN

DOPPS

mag. Barbara Vidmar
(po pooblastilu predsednika Odbora)